

Sel aastal veetsin jaanipäeva lennukites ja lennujaamades teel Iirimaa poole ning laulupeo ajal reisisin vastupidises suunas tagasi. Kahest kallist sündmusest ilmajäämist kompenseeris küllaga nädalajagu ulmeliselt kaunist Iiri pitsi. [Clones Lacemakers](#)’i Iiri pitsi suvekool toimus juba 31.korda, ning sel korral oli seal kohal ka õnnelik osaleja Eestist. Lisaks minule olid kursusel õpetajad ja õpilased veel Taanist, Hollandist, Itaaliast, Suurbritanniast, Šotimaalt ning mõistagi Iirimaalt. Kursus toimus Monaghani maakonnas asuvas väikeses linnas nimega Clones,



kohalikus Iiri pitsi keskuses [Ulster Canal Stores](#), kus asub Iiri pitsi muuseum ja käsitööpood. Hõrku heegelpitsi sai rohkesti imetleda juba enne, kui kursus ametlikult algas.



Juhendajaks oli kõik need 31.aastat suvekooli korraldanud pitsimeister **Máire Treanor**. Máire koostatud Iiri pitsi raamatust ilmus vahetult enne kursust 3. trükk. **Clones Lace The Story and Patterns of an Irish Crochet** sisaldab nii põhjalikku ajalugu kui ka mustreid. Sellel pildil näitab Máire imekaunist Iiri pitsi tehnikas heegelpitsidega ristimiskleiti.

Kursusel osalejatest paljud saavad Iiri pitsi suvekoolis kokku juba aastaid, nii et tekkinud on sõpruskond, mida ühendab armastus heegeldamise ja Iiri pitsi vastu. Osalejate hulgas oli suuri meistreid, kelle tööde filigraansus võttis ahetama. Daamide vanusest ei räägita, aga seal oli tõeliselt aväärses eas osalejaid, kelle elurõõm ja kestev uudishimu kõige suhtes paneb lihtsalt kadestama. Olen nii tänulik, et sain sellises seltskonnas viibid.

Sel aastal osalesid suvekoolis külalisõpetajad Itaaliast. Patricia Girolami (all galeriis esimesel pildil istub vasakult esimene) õpetas nõelapitsi *Aemilia Ars* ning Alessandra Polleggioni (istub vasakult kolmas) juhendas Iiri pitsiga sarnast heegelpitsi *Merletto di Orvieto*. Mõlemad pitsid on imepeened ning kirjeldamatult kaunid, nende rikkalikku pitsikogu võis tundide kaupa imetlema jääda. Minu pitsikogu täiendab nüüd Patriciaalt imearmsa kingitusena saadud nõelapitsi tehnikas motiiv tammelehe ja -tõruga.

Ühel õhtul oli minu võimalus tutvustada Eesti rahvuslike heegelpitse. Nagu üks õige õpetaja kunagi andsin kohe kätte ka ülesande ühte Muhu sambagruppidega pitsi heegeldada.

Kes läheb Clones`i Iiri pitsi heegeldama, saab kindlasti teadlikuks **Cassandra Hand`i** panusest. Cassandra koos oma praostist abikaasaga tuli Clones`i lähedale Bishopscourt`i elama suure näljahäda kõrgajal. Ta propageeris elatise teenimiseks heegeldamist ning rajas 1859.aastal oma koju pitsivalmistamise kooli.

Iiri pitsi heegeldamisest teenitud rahaga ehitas ta Clones`i hoone, kus ta asutas tütarlaste kooli, mis tegutses kuni 1911.aastani. Praegu asub selles majas [Cassandra Handi Keskus](#). Keskuses kohtusime Catherine ja Alice Mc Cabe`ga, kes näitasid meile oma vanatädi Sara McCabe`i heegeldatud pitse ja joonistatud kavandeid. Sara kasutas pitside heegeldamiseks imepeent puuvillast või siidniiti ning tema kavandidki olid omaette kunstiteosed.

Üks teejoomine viis meid keskusesse [Crafts of Ireland](#), mida veab Sandra Coote. Mina sattusin koheselt Sandrast suurde vaimustusse. Muljetavaldavalt tegus Sandra pidas nii kohvikut ja külalistemaja kui viis ka läbi käsitöökursuseid. Sandra on võtnud oma südameasjaks kohalikku traditsioonilist pärandit säilitada ja oskusi edasi õpetada. Ta korraldab nii traditsioonilise küpsetamise kui ka käsitöö töötubasid. Peab lambaid, õpetab villa kraasima ja lõnga ketrama. Kasvatab lina, et sellest toota linast niiti: nii nagu selles piirkonnas tehti rohkem kui 200 aastat tagasi.



Meie saime Sandra juures nautida pärastlõunateed, istudes valgete pitsiliste laudlinade ja kauni *vintage* portselaniga kaetud laua taga. Kõik pakutavad keeksid, koogid, skoonid ja küpsised oli Sandra koos abilistega sama päeva hommikul valmis küpsetanud ning pakkus neid meile kaunitult serveerituna. Puhas unelm! Mis aga minu südame lõplikult võttis, oli Sandra vanade

õmblusmasinate kogu. Ta on neid kümnete kaupa erinevatest allikatest kokku ostnud ning kui võimalik siis need ise töökorda seadnud! Tema kogus olev vanim õmblusmasin on aastast 1862 pärit *Charles Raymond Canada* (all galeriis esimesel pildil). Ja terve rivi sokikudumise masinaid (17.saj lõpp-18.saj algus), milledega Sandra päriselt sukki koob ning neid oma poes müüb. See on ainus töötavate soki kudumismasinate kogu tervel Iirimaal. Kas pole imeline?

Käisin Iiri pitsi suvekoolis Erasmus+ õpirände programmi raames. Ei ole sõnu, et kirjeldada kui tänulik ma olen! Kõik need kogemused, elamused, emotsioonid, pitsilised ostud ja kingitused! Saadan mõttes soojad tervitused kõigile juhendajatele ja kaasõppijatele. Eriline tänu kuulub Catherine`le kes mind oma autoga sõidutas, seda isegi keset ööd vastu oma 40-ndat pulma-aastapäeva